

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 12. decembra 2013*

„Životné prostredie — Odpad — Pojem — Smernica 2006/12/ES — Preprava odpadu — Informovanie príslušných vnútroštátnych orgánov — Nariadenie (EHS) č. 259/93 — Existencia úkonu, úmyslu alebo povinnosti zbaviť sa látky alebo predmetu“

V spojených veciach C-241/12 a C-242/12,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami Rechtbank te Rotterdam (Holandsko) z 11. mája 2012 a doručené Súdnemu dvoru 18. mája 2012, ktoré súvisia s trestnými konaniami proti:

Shell Nederland Verkoopmaatschappij BV (C-241/12),

Belgian Shell NV (C-242/12),

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, podpredseda Súdneho dvora K. Lenaerts, vykonávajúci funkciu sudcu prvej komory, sudcovia A. Borg Barthet (spravodajca), E. Levits a M. Berger,

generálny advokát: N. Jääskinen,

tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. marca 2013,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Shell Nederland Verkoopmaatschappij BV a Belgian Shell NV, v zastúpení: R. Fibbe a R. Laan, advocaten,
- holandská vláda, v zastúpení: M. de Ree a C. Wissels, splnomocnené zástupkyne,
- Európska komisia, v zastúpení: A. Alcover San Pedro, D. Düsterhaus a P.-J. Loewenthal, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 18. júna 2013,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: holandčina.

Rozsudok

- 1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu pojmu „odpad“ v zmysle nariadenia Rady (EHS) č. 259/93 z 1. februára 1993 o kontrole a riadení pohybu zásielok odpadov v rámci, do a z Európskeho spoločenstva (Ú. v. ES L 30, s. 1; Mim. vyd. 15/002, s. 176), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 2557/2001 z 28. decembra 2001 (Ú. v. ES L 349, s. 1; Mim. vyd. 15/006, s. 378, ďalej len „nariadenie č. 259/93“) a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 zo 14. júna 2006 o preprave odpadu (Ú. v. EÚ L 190, s. 1).
- 2 Tieto návrhy boli predložené v rámci dvoch trestných konaní vedených proti spoločnostiam Shell Nederland Verkoopmaatschappij BV a Belgian Shell NV (ďalej len spoločne „Shell“) z dôvodu prevozu dodávky obsahujúcej motorovú naftu s veľmi nízkym obsahom síry, ktorá bola nedopatrením zmiešaná s metyl-tert. butyl eterom (ďalej len „predmetná dodávka“) z Belgicka do Holandska.

Právny rámec

Nariadenie č. 259/93

- 3 Šieste, deviate a osemnásť odôvodnenie nariadenia č. 259/93 uvádzajú:

„keďže je dôležité organizovať kontrolu a riadenie prepravy odpadu spôsobom, ktorý zohľadňuje potrebu zachovať, chrániť a zlepšovať kvalitu životného prostredia;

...

keďže preprava odpadu sa musí vopred oznámiť príslušným orgánom, aby mohli byť presne a včas informované najmä o druhu, pohybe a zneškodnení alebo zhodnotení odpadu tak, aby tieto orgány mohli vykonať potrebné opatrenia na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia, vrátane možnosti vzniesť odôvodnené námietky proti preprave;

...

keďže v prípade nedovolenej prepravy musí osoba, ktorej konanie je príčinou takej prepravy, prevziať späť a/alebo alternatívnym a environmentálne vhodným spôsobom odpad zneškodniť alebo zhodnotiť; keďže, ak tak neurobí, musia zakročiť samotné príslušné orgány štátu odoslania alebo určenia“.

- 4 V zmysle článku 2 nariadenia č. 259/93:

„...“

a) *odpad* je odpad [je akákoľvek látka alebo predmet – *neoficiálny preklad*] definovaný v článku 1 písmeno a) smernice [Rady] 75/442/EHS [z 15. júla 1975 o odpadoch (Ú. v. ES L 194, s. 39; Mim. vyd. 15/001, s. 23)];

...

h) *príjemca odpadu* je osoba alebo podnik, ktorej alebo ktorému sa zásielka na zhodnotenie alebo zneškodnenie prepravuje;

i) *zneškodnenie* je nakladanie s odpadom definované v článku 1 písm. e) smernice 75/442/EHS;

...

k) *zhodnotenie* je nakladanie s odpadom definované v článku 1 písmeno f) smernice 75/442/EHS“.

- 5 Hlava II nariadenia č. 259/93 nazvaná „Zásielky odpadov medzi členskými štátmi“ obsahuje kapitolu A nazvanú „Odpad na zneškodnenie“ a týkajúcu sa pravidiel uplatniteľných na zásielky odpadu určeného na zneškodnenie, v ktorej sa nachádza aj článok 3 tohto nariadenia. Odsek 1 tohto článku stanovuje:

„Keď oznamovateľ zamýšľa prepraviť odpad na zneškodnenie z jedného členského štátu do iného členského štátu a/alebo ho tranzitne prepraviť cez jeden alebo viacero iných členských štátov, a bez toho, aby bol dotknutý článok 25 ods. 2 a článok 26 ods. 2, oznámi to príslušnému orgánu štátu určenia a zašle kópiu oznámenia príslušným orgánom štátu odoslania a štátu tranzitu a príjemcovi odpadu.“

- 6 Podľa článku 5 ods. 1 tohto nariadenia prepravu odpadu určeného na zneškodnenie možno vykonať len potom, keď oznamovateľ prevzal povolenie od príslušného orgánu štátu určenia.
- 7 Hlava II kapitola B nariadenia č. 259/93 sa týka pravidiel uplatniteľných na zásielky odpadu určeného na zhodnotenie. Článok 6 tohto nariadenia, ktorý sa tiež nachádza v tejto kapitole, v odseku 1 stanovuje:

„Keď má oznamovateľ v úmysle prepraviť odpad uvedený v prílohe III na zhodnotenie z jedného členského štátu do iného členského štátu alebo ho tranzitne prepraviť cez jeden alebo viacero iných členských štátov, a bez toho, aby bol dotknutý článok 25 ods. 2 a článok 26 ods. 2, oznámi to príslušnému orgánu štátu určenia a pošle kópie oznámenia príslušným orgánom štátu odoslania a tranzitu a príjemcovi.“

- 8 Článok 26 ods. 1 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Každá preprava odpadu vykonaná:

- a) bez oznámenia všetkým dotknutým príslušným orgánom podľa ustanovení tohto nariadenia;
alebo

- b) bez súhlasu všetkých dotknutých príslušných orgánov podľa ustanovení tohto nariadenia...

sa pokladá za nedovolenú prepravu.“

Nariadenie č. 1013/2006

- 9 Článok 2 nariadenia č. 1013/2006 stanovuje, že „odpad“ je odpad, ako je definovaný v článku 1 ods. 1 písm. a) smernice [Európskeho parlamentu a Rady] 2006/12/ES [z 5. apríla 2006 o odpadoch (Ú. v. EÚ L 114, s. 9)]“.

- 10 Článok 61 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Nariadenie (EHS) č. 259/93 a rozhodnutie 94/774/ES sa týmto zrušujú s účinnosťou od 12. júla 2007.“

- 11 Článok 64 ods. 1 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 12. júla 2007.“

Smernica 2006/12

12 Odôvodnenia 2 až 4 a 6 smernice 2006/12 stanovujú:

„(2) Podstatným cieľom všetkých opatrení vzťahujúcich sa na odpadové hospodárstvo by mala byť ochrana zdravia ľudí a ochrana životného prostredia pred škodlivým účinkom spôsobovaným zberom, prepravou, úpravou, skladovaním a odstraňovaním odpadov.

(3) Na zvýšenie účinnosti odpadového hospodárstva v Spoločenstve je potrebná jednotná terminológia a definícia odpadov.

(4) Účinné a konzistentné nariadenie o zneškodňovaní a zhodnocovaní odpadov by sa malo s určitými výnimkami vzťahovať na hnutelné veci, ktorých sa držiteľ zbavuje, chce sa zbaviť alebo je povinný sa zbaviť.

...

(6) Na dosiahnutie vysokého stupňa ochrany životného prostredia by členské štáty mali... vykonáva[t] zodpovedajú[c] činnosti na zaistenie zneškodňovania a zhodnocovania odpadov...“

13 Článok 1 tejto smernice stanovuje:

„1. Na účely tejto smernice:

a) ‚odpad‘ je akákoľvek látka alebo predmet v kategórii ustanovenej v prílohe I, ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa zbaviť alebo je povinný sa zbaviť;

b) ‚pôvodca‘ odpadu je každý, koho činnosťou odpad vzniká (prvotný pôvodca), alebo ten, kto vykonáva úpravu, zmiešavanie alebo iné úkony s odpadmi, ak je ich výsledkom zmena povahy alebo zloženia týchto odpadov;

c) ‚držiteľ odpadu‘ je pôvodca odpadu alebo fyzická osoba alebo právnická osoba, u ktorej sa odpad nachádza;

...

e) ‚zneškodňovanie odpadov‘ je akákoľvek z činností, ktoré sú uvedené v prílohe II A;

f) ‚zhodnocovanie odpadov‘ je akákoľvek z činností, ktoré sú uvedené v prílohe II B;

...

2. Na účely odseku 1 písm. a) Komisia v súlade s postupom ustanoveným v článku 18 ods. 3 zostavuje zoznam odpadov, ktoré patria do kategórií uvedených v prílohe I. Tento zoznam sa pravidelne preskúmava a v prípade potreby rovnakým postupom reviduje.“

14 Článok 4 uvedenej smernice stanovuje:

„1. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zaistenie toho, aby sa odpady zhodnocovali alebo zneškodňovali bez ohrozenia zdravia ľudí a bez použitia postupov alebo metód, ktoré by mohli poškodiť životné prostredie...“

2. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zákaz svojvoľného opúšťania, nepovoleného ukladania a nekontrolovaného zneškodňovania odpadov.“

15 Podľa článku 8 tej istej smernice:

„Členské štáty vykonajú nevyhnutné opatrenia, aby bolo zaistené, že každý držiteľ odpadov:

- a) s nimi zaobchádza prostredníctvom súkromného alebo verejného zariadenia na zber odpadov alebo prostredníctvom podniku, ktorý vykonáva činnosti uvedené v prílohe II A alebo II B,
alebo
- b) ich sám zhodnocuje alebo zneškodňuje v súlade s ustanoveniami tejto smernice.“

16 Článok 20 smernice 2006/12 stanovuje:

„Smernica 75/442/EHS sa týmto zrušuje bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu tých smerníc do vnútroštátneho práva, ktoré sú uvedené v prílohe III časti B.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe IV.“

17 Ako sa stanovuje v článku 21 smernice 2006/12, táto smernica nadobudla účinnosť 17. mája 2006.

18 V prílohe I danej smernice sa uvádzajú tieto kategórie odpadu:

„...“

Q2 Výrobky, ktoré nezodpovedajú požadovanej akosti

...

Q4 Materiály rozliate, stratené alebo inou nehodou znehodnotenú, včítane materiálov, zariadení a pod., ktoré boli v dôsledku nehody znečistené

...

Q7 Látky, ktoré stratili požadované vlastnosti (napr. znečistené kyseliny, znečistené rozpúšťadlá, vyčerpané temperovacie soli atď.)

...

Q14 Výrobky, pre ktoré už držiteľ nemá využitie (napr. vyradené predmety z poľnohospodárstva, domácností, kancelárií, obchodov a pod.)

...

Q16 Akékoľvek materiály, látky či výrobky, ktoré nie sú obsiahnuté v uvedených kategóriách“.

19 Príloha II B uvedenej smernice obsahuje tento zoznam spôsobov zhodnocovania:

„R 1 Využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom

- R 2 Spätné získavanie/regenerácia rozpúšťadiel
- R 3 Recyklácia/spracovanie organických látok, ktoré nie sú používané ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov)
- R 4 Recyklácia/spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín
- R 5 Recyklácia/spätné získavanie ostatných anorganických látok
- R 6 Regenerácia kyselín a zásad
- R 7 Spätné získavanie komponentov používaných pri odstraňovaní znečistenia
- R 8 Spätné získavanie komponentov z katalyzátorov
- R 9 Prečíslovanie [Regenerácia – *neoficiálny preklad*] oleja alebo jeho iné opätovné použitie
- R 10 Úprava pôdy na účel využitia v poľnohospodárstve alebo zlepšenia životného prostredia
- R 11 Využitie odpadov vzniknutých pri činnostiach uvedených v bodoch R 1 až R 10
- R 12 Úprava odpadov, ktoré sú zhodnocované spôsobmi uvedenými v bodoch R 1 až R 11
- R 13 Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R 1 až R 12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)“.

Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky

- 20 Spoločnosť Shell naložila 3. septembra 2006 v Holandsku motorovú naftu s veľmi nízkym obsahom síry (Ultra Light Sulphur Diesel, ďalej len „ULSD“) to tankera, aby ho dopravila svojmu zákazníkovi sídliacemu v Belgicku (ďalej len „belgický zákazník“).
- 21 Pri dopravení predmetnej dodávky tomuto zákazníkovi vyšlo najavo, že v momente jej načerpania do tankera obsahovali jeho nádrže zvyšky metyl-tert. butyl eteru, s ktorým sa ULSD zmiešala.
- 22 Teplota vzplanutia tejto zmesi bola tak príliš nízka na to, aby mohla byť predaná v súlade s pôvodným zámerom ako palivo pre naftové motory, a keďže adresát nesmel v súlade so svojim environmentálnym povolením túto zmes skladovať, vrátil túto zásielku spoločnosti Shell, ktorá ju previezla do Holandska.
- 23 Pred Rechtbank te Rotterdam prokuratúra tvrdila, že dotknutý výrobok v dobe prepravy z Belgicka do Holandska predstavoval odpad a že spoločnosť Shell tým, že nepostupovala v súlade s postupom oznamovania stanoveným v článku 15 nariadenia č. 259/93, sa dopustila nedovolennej prepravy v zmysle článku 26 ods. 1 tohto nariadenia.
- 24 Shell naproti tomu tvrdí, že predmetnú dodávku nebolo možné považovať za odpad.

25 Keďže sa Rechtbank te Rotterdam domnieval, že riešenie sporného prípadu, o ktorom rozhoduje, závisí od výkladu pojmu „odpad“ v zmysle nariadení č. 259/93 a 1013/2006, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa dodávka motorovej nafty považovať za odpad v zmysle [nariadení č. 259/93 a 1013/2006], keď:

- táto dodávka pozostáva z [nafty ULSD], ktorá bola neúmyselne zmiešaná s metyl-tert. butyl eterom,
- táto dodávka po doručení kupujúcemu – vzhľadom na uvedené zmiešanie – zjavne nezodpovedá osobitným vlastnostiam dohodnutým medzi kupujúcim a predávajúcim (a je teda ‚off spec‘),
- predávajúci túto dodávku – po reklamácií kupujúcim – v súlade s kúpnu zmluvou prevezme späť a vráti mu kúpnu cenu,
- predávajúci zamýšľa túto dodávku – v danom prípade po zmiešaní s iným výrobkom – opäť uviesť na trh?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:

- a) Možno za vyššie uvedených skutkových okolností stanoviť moment, od ktorého je to tak?
- b) Zmení sa táto dodávka v niektorom momente medzi dodaním kupujúcemu a opätovným zmiešaním predávajúcim alebo na jeho účet na výrobok, ktorý nie je odpadom, a ak áno, v ktorom momente?

3. Má pre odpoveď na otázku č. 1 význam:

- že uvedená dodávka by mohla byť použitá rovnakým spôsobom ako čistá [nafta ULSD] ako pohonná hmota, ale vzhľadom na svoju nižšiu teplotou vzplanutia už nezodpovedala (bezpečnostným) požiadavkám,
- že kupujúci túto dodávku vzhľadom na jej nové zloženie podľa svojho environmentálneho povolenia nesmel skladovať,
- že kupujúci túto dodávku nemohol použiť na zamýšľaný účel, a to na predaj ako motorovej nafty na čerpacej stanici,
- či sa vôľa kupujúceho vrátiť dodávku predávajúcemu riadila kúpnu zmluvou alebo nie,
- či vôľa predávajúceho vzhľadom na spracovanie zmiešaním a opätovný predaj skutočne smerovala k vzatiu dodávky späť,
- či táto dodávka bola alebo nebola spracovaná, či už tak, že bola uvedená opäť do pôvodne zamýšľaného stavu, alebo že bola premenená na výrobok, ktorý možno predať za cenu, ktorá sa blíži trhovej hodnote pôvodnej dodávky [nafty ULSD],
- či je tento postup nápravy zvyčajným výrobným postupom,
- že trhovú hodnotu dodávky v stave, v ktorom sa nachádzala v momente vzatia späť, je (skoro) totožná s cenou výrobku, ktorý má dohodnuté osobitné vlastnosti,
- že dodávku vzatú späť možno bez spracovania predať na trhu v stave, v ktorom sa nachádza v momente vzatia späť,

— že je obchodovanie s výrobkami, ako je uvedená dodávka, bežné a v obchodnom styku sa nepovažuje za obchodovanie s odpadom?“

26 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 2. júla 2012 boli veci C-241/12 a C-242/12 spojené na spoločné konanie tak na účely písomnej a ústnej časti konania, ako aj vyhlásenia rozsudku.

O prejudiciálnych otázkach

27 Rechtbank te Rotterdam sa svojimi prejudiciálnymi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, v podstate pýta, či treba za odpad v zmysle nariadení č. 259/93 a 1013/2006 považovať dodávku motorovej nafty, ktorá v momente svojho načerpania do tankera bola nedopatrením zmiešaná s inou látkou, keď sa po jej dopravení kupujúcemu ukázalo, že z dôvodu príliš nízkej teploty vzplanutia nezodpovedá zmluvným podmienkam ani bezpečnostným požiadavkám a že vzhľadom na svoje nové zloženie ju kupujúci nesmie podľa svojho environmentálneho povolenia skladovať ani predať v súlade so zamýšľaným účelom ako motorovú naftu na čerpacej stanici, takže vzhľadom na reklamáciu kupujúceho bola táto látka vrátená predávajúcemu, ktorý ju po ďalšom zmiešaní s iným produktom chce opäť uviesť na trh.

28 Na úvod treba uviesť, že nariadenie č. 1013/2006, o ktorého výklad vnútroštátny súd žiada, sa na spory vo veciach samých neuplatní *ratione temporis*, pretože ako vyplýva zo spisu, predmetná dodávka bola načerpaná do lode smerujúcej do Holandska v septembri 2006.

29 V tejto súvislosti totiž stačí uviesť, že v článku 64 ods. 1 nariadenia č. 1013/2006 sa uvádza, že toto nariadenie sa uplatňuje od 12. júla 2007, čo je dátum, od ktorého sa navyše zrušuje nariadenie č. 259/93, ako to stanovuje článok 61 ods. 1 nariadenia č. 1013/2006.

30 Z tohto dôvodu treba prejudiciálne otázky preskúmať s ohľadom na relevantné ustanovenia nariadenia č. 259/93.

31 Ako vyplýva zo šiesteho odôvodnenia nariadenia č. 259/93, cieľom tohto nariadenia je organizovať kontrolu a riadenie prepravy odpadu spôsobom, ktorý zohľadňuje potrebu zachovať, chrániť a zlepšovať kvalitu životného prostredia.

32 Z článku 3 ods. 1 a článku 6 ods. 1 nariadenia č. 259/93 v spojení s deviatym odôvodnením tohto nariadenia konkrétne vyplýva, že preprava odpadu určeného na zhodnotenie alebo zneškodnenie z jedného členského štátu do iného členského štátu a/alebo tranzitná preprava takého odpadu cez jeden alebo viacero iných členských štátov sa musia vopred oznámiť príslušným orgánom, aby mohli vykonať potrebné opatrenia na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia.

33 V tejto súvislosti sa vnútroštátny súd pýta, či sa na predmetnú dodávku vzťahuje pojem „odpad“ v zmysle tohto nariadenia, aby bolo možné na základe toho stanoviť, či Shell bola v súlade s uvedenými ustanoveniami povinná oznámiť holandským orgánom vykonanie prepravy tejto dodávky z Belgicka do Holandska.

34 Podľa článku 2 písm. a) nariadenia č. 259/93 v spojení s článkom 20 smernice 2006/12 sa za „odpad“ má považovať akákoľvek látka alebo predmet definovaný v článku 1 ods. 1 písm. a) tejto smernice, t. j. „akákoľvek látka alebo predmet v kategórii ustanovenej v prílohe I [uvedenej smernice], ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa zbaviť alebo je povinný sa zbaviť“.

- 35 Vzhľadom na kategóriu Q16 doplnujúcu všetky zvyšné druhy odpadu, ktorá je uvedená v prílohe I smernice 2006/12 a zahŕňa „akékoľvek materiály, látky či výrobky, ktoré nie sú obsiahnuté v [skôr] uvedených kategóriách“, je zoznam kategórií odpadov obsiahnutý v tejto prílohe I v podstate len exemplifikatívny. To isté platí aj, čo sa týka zoznamu stanovenému Komisiou podľa článku 1 ods. 2 tejto smernice s ohľadom na odpady zaradené do kategórií uvedených v danej prílohe I.
- 36 Nič to nemení na skutočnosti, že to, že látka alebo predmet patria – okrem kategórie Q16 – aj do niektorej ďalšej alebo viacerých kategórií odpadu, predstavuje prvý dôkaz v prospech jeho kvalifikácie ako „odpadu“ v zmysle článku 1 ods. 1 písm. a) smernice 2006/12.
- 37 V ustálenej judikatúre sa však stanovuje, že kvalifikácia látky alebo predmetu za „odpad“ vyplýva predovšetkým z držiteľovho konania a z významu výrazu „zbaviť sa“ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 24. júna 2008, Commune de Mesquer, C-188/07, Zb. s. I-4501, bod 53, a z 18. decembra 2007, Komisia/Taliansko, C-263/05, Zb. s. I-11745, bod 32).
- 38 Čo sa týka výrazu „zbaviť sa“, z tejto judikatúry tiež vyplýva, že ho treba vykladať s prihliadnutím na cieľ smernice 2006/12, ktorý v súlade s jej odôvodnením 2 spočíva v ochrane zdravia ľudí a ochrane životného prostredia pred škodlivým účinkom spôsobovaným zberom, prepravou, úpravou, skladovaním a odstraňovaním odpadov, ako aj na článok 191 ods. 2 ZFEÚ, podľa ktorého sa politika Európskej únie v oblasti životného prostredia zameriava na vysokú úroveň ochrany a vychádza najmä zo zásady predchádzania škodám a zo zásady prevencie. To znamená, že výraz „zbaviť sa“, a teda pojem „odpad“ v zmysle článku 1 ods. 1 písm. a) smernice 2006/12, nemožno vykladať reštriktívne (pozri v tomto zmysle rozsudok Commune de Mesquer, už citovaný, body 38 a 39).
- 39 Z ustanovení smernice 2006/12 vyplýva, že výraz „zbaviť sa“ zahŕňa súčasne „zneškodňovanie“ a „zhodnotenie“ určitej látky alebo predmetu v zmysle článku 1 ods. 1 písm. e) a f) tejto smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. decembra 1997, Inter-Environnement Wallonie, C-129/96, Zb. s. I-7411, bod 27).
- 40 Konkrétne existencia „odpadu“ v zmysle smernice 2006/12 sa musí overiť vzhľadom na všetky okolnosti, pričom je potrebné zohľadniť cieľ tejto smernice a zabezpečiť, aby nebola ohrozená jej účinnosť (pozri rozsudky z 15. júna 2000, ARCO Chemie Nederland a i., C-418/97 a C-419/97, Zb. s. I-4475, body 73, 88 a 97; z 18. apríla 2002, Palin Granit a Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus, C-9/00, Zb. s. I-3533, bod 24, ako aj Komisia/Taliansko, už citovaný, bod 41).
- 41 Určité okolnosti môžu naznačovať existenciu úkonu, úmyslu alebo povinnosti zbaviť sa látky alebo predmetu v zmysle článku 1 ods. 1 písm. a) smernice 2006/12.
- 42 V prvom rade treba venovať mimoriadnu pozornosť okolnosti, že dotknutý predmet alebo látka nemá alebo už nemá nijaké použitie pre jej držiteľa, takže tento predmet alebo látka predstavuje záťaž, ktorej sa usiluje zbaviť (pozri v tomto zmysle rozsudok Palin Granit a Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus, už citovaný, bod 37). Ak totiž ide o taký prípad, existuje určité riziko, že držiteľ odpadu sa zbaví predmetu alebo látky, ktorý sa u neho nachádza, spôsobom, ktorým by mohla byť spôsobená ujma životnému prostrediu, najmä jeho svojvoľným opustením, nepovoleným ukladaním alebo nekontrolovaným zneškodňovaním. Ak sa na tento predmet alebo látku vzťahuje pojem „odpad“ v zmysle smernice 2006/12, podlieha tento predmet alebo látka ustanoveniam tejto smernice, čo znamená, že v súlade s článkom 4 uvedenej smernice sa jeho zhodnotenie alebo zneškodnenie musí uskutočniť bez ohrozenia ľudského zdravia a bez použitia postupov či metód, ktoré by mohli poškodiť životné prostredie.
- 43 Pokiaľ ide o prípadnú „povinnosť zbaviť sa“ predmetnej dodávky v zmysle článku 1 ods. 1 písm. a) smernice 2006/12, v prvom rade treba uviesť, že neexistuje *a priori* nijaká absolútna povinnosť zneškodniť túto dodávku, pretože táto dodávka neobsahuje látku, ktorá by bola zakázaná, nepovolená alebo obsahujúca špecifikovaný rizikový materiál, ktorý by bol držiteľ povinný zneškodniť (pozri

analogicky rozsudok z 1. marca 2007, KVZ retec, C-176/05, Zb. s. I-1721, bod 59). Ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, uvedenú dodávku bolo totiž možné predať na trhu bez toho, aby bola spracovaná, a to v stave, v akom sa nachádzala v momente jej vrátenia spoločnosti Shell.

- 44 Komisia však vo svojich písomných pripomienkach tvrdí, že keďže predmetná dodávka jednak nebola vhodná na použitie, na ktoré ju belgický zákazník zamýšľal, a jednak ju tento zákazník ani nesmel vzhľadom na jej príliš nízku teplotu vzplanutia skladovať, predstavovala táto dodávka pre tohto zákazníka záťaž, ktorej sa chcel zbaviť alebo bol povinný sa zbaviť.
- 45 Len na základe samotných týchto okolností však nemožno dospieť k záveru, že táto dodávka predstavovala „odpad“ v zmysle článku 1 ods. 1 písm. a) smernice 2006/12. Treba najskôr totiž overiť, či vrátením tejto dodávky spoločnosti Shell z dôvodu, že nespĺňala zmluvné požiadavky, sa belgický zákazník skutočne „zbavil“ tejto dodávky v zmysle článku 1 ods. 1 písm. a) smernice 2006/12.
- 46 V tejto súvislosti má osobitnú dôležitosť okolnosť, že belgický zákazník vrátil spoločnosti Shell nevyhovujúcu naftu ULSD, aby mu bola poskytnutá náhrada, a to v súlade s kúpnu zmluvou. Na základe tohto konania sa nemožno domnievať, že by uvedený zákazník chcel túto dodávku zneškodniť alebo zhodnotiť, a teda sa jej „nezbavil“ v zmysle článku 1 ods. 1 písm. a) smernice 2006/12. Navyše treba dodať, že za takých okolností, ako vo veciach samých, existuje len malá pravdepodobnosť, že by sa držiteľ zbavil dodávky spôsobom, ktorý by mohol spôsobiť ujmu životnému prostrediu. To platí tým viac, ak tak ako v tejto veci, predmetná látka alebo predmet má nezanedbateľnú trhovú hodnotu.
- 47 Za týchto podmienok zostáva určiť, či mala Shell úmysel „zbaviť sa“ predmetnej dodávky v momente, keď sa ukázal jej nesúlad. Takýto úmysel totiž nemožno pripísať spoločnosti Shell pred týmto momentom, pretože vtedy ešte nevedela, že je držiteľom látky, ktorá nespĺňa požiadavky zmluvy uzavretej s belgickým zákazníkom.
- 48 V tejto súvislosti prislúcha vnútroštátnemu súdu, ktorý musí overiť, či držiteľ daného predmetu alebo látky mal skutočne úmysel sa ho „zbaviť“, aby prihliadol na všetky okolnosti týkajúce sa tejto veci, pričom musí dbať na rešpektovanie cieľa stanoveného smernicou 2006/12, ktorý spočíva v tom, že musí byť zaručené, aby sa odpady zhodnocovali alebo zneškodňovali bez ohrozenia zdravia ľudí a bez použitia postupov alebo metód, ktoré by mohli poškodiť životné prostredie.
- 49 Čo sa týka okolností, ktoré uviedol vnútroštátny súd, že predmetná dodávka mohla byť predaná na trhu bez toho, aby bola spracovaná, a to v stave, v akom sa nachádzala v momente, keď ju belgický zákazník vrátil spoločnosti Shell, ako aj že hodnota predmetnej dodávky na trhu je skoro totožná s cenou výrobku, ktorý by mal dohodnuté osobitné vlastnosti, treba zdôrazniť, že hoci tieto okolnosti svedčia skôr v prospech odmietnutia názoru, že táto dodávka predstavovala záťaž, ktorej sa Shell usilovala „zbaviť“, tieto okolnosti nemôžu byť rozhodujúce, pretože neodhaľujú, aký bol skutočný úmysel spoločnosti Shell.
- 50 Okrem toho treba v tejto súvislosti pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry nemožno pojem „odpad“ chápať tak, že sú z neho vylúčené látky alebo predmety, ktoré majú obchodnú hodnotu a ktoré môžu byť opakovane ekonomicky použiteľné (pozri v tomto zmysle rozsudok Palin Granit a Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus, už citovaný, bod 29).
- 51 Hoci okolnosť, že obchodovanie s podobnými produktmi ako predmetná dodávka sa v zásade nepovažuje za obchodovanie s odpadom, predstavuje ďalší dôkaz svedčiaci v prospech toho, že predmetná dodávka nie je odpadom, neumožňuje vylúčiť, že Shell nemala úmysel sa jej „zbaviť“.
- 52 Naopak okolnosť, že Shell prevzala predmetnú dodávku späť s úmyslom zmiešať ju a opätovne ju uviesť na trh, má v tomto prípade rozhodujúcu dôležitosť.

- 53 Nebolo by totiž dôvodné, aby ustanoveniam smernice 2006/12, ktoré majú zaručiť, aby sa odpady zhodnocovali alebo zneškodňovali bez ohrozenia zdravia ľudí a bez použitia postupov alebo metód, ktoré by mohli poškodiť životné prostredie, podliehali tovary, látky alebo predmety, ktoré ich držiteľ chce za výhodných podmienok hospodársky využiť alebo uviesť na trh, a to bez ohľadu na akékoľvek zhodnotenie. Vzhľadom na povinnosť vykladať pojem „odpad“ extenzívne však treba priradiť túto argumentáciu k situáciám, v ktorých ďalšie použitie predmetného tovaru alebo látky nie je iba možné, ale je isté – čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu –, a to bez toho, aby sa najskôr musel uplatniť niektorý z postupov zhodnocovania odpadov uvedený v prílohe II B smernice 2006/12 (pozri analogicky rozsudky *Palin Granit* a *Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus*, už citovaný, bod 36, ako aj z 11. septembra 2003, *AvestaPolarit Chrome*, C-114/01, Zb. s. I-8725, bod 36).
- 54 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 2 písm. a) nariadenia č. 259/93 sa má vykladať v tom zmysle, že v situácii, o akú ide vo veci samej, sa pojem „odpad“ v zmysle tohto ustanovenia nevzťahuje na dodávku motorovej nafty zmiešanej nedopatrením s inou látkou, pod podmienkou, že držiteľ tejto látky má skutočne úmysel opäť uviesť túto dodávku zmiešanú s iným produktom na trh, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O trovách

- 55 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 2 písm. a) nariadenia Rady (EHS) č. 259/93 z 1. februára 1993 o kontrole a riadení pohybu zásielok odpadov v rámci, do a z Európskeho spoločenstva, zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 2557/2001 z 28. decembra 2001, sa má vykladať v tom zmysle, že v situácii, o akú ide vo veci samej, sa pojem „odpad“ v zmysle tohto ustanovenia nevzťahuje na dodávku motorovej nafty zmiešanej nedopatrením s inou látkou, pod podmienkou, že držiteľ tejto látky má skutočne úmysel opäť uviesť túto dodávku zmiešanú s iným produktom na trh, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

Podpisy